

Какъ Шахпешъ, персийски царь, наказалъ своя архитектъ Кипилъ.

(Разказъ — за юноши).

Разказватъ, че персийскиятъ царь Шахпешъ заръчалъ да му построятъ единъ палатъ и за архитектъ отредилъ нѣкой си Кипилъ. Строе-нето на палата се продължило отъ първата година на неговото царуване до четиренаде-сетата. И ето еднажъ Шахпешъ излѣзълъ на брѣга на рѣката, кждѣто било опрѣдѣлено да се гради палата, за да види до кждѣ е стигнала работата. Ала, когато приближилъ, видѣлъ, че Кипилъ седи на една мраморна плоча, между грамада разхвърлени камъни и блокове, а около него каменодѣлци, работ-ници-робе и зидари зяпнали въ устата му — слушатъ неговитѣ чудни приказки и весели истории, изпѣстрени по нѣвга и съ хубави стихове отъ прочути персийски поети. Така както били, тѣ приличали на будно стадо при хладно поточе, овчарѣтъ по срѣдата.

Царѣтъ се обърналъ къмъ Кипила съ тия думи: »О, Кипиле, покажи ми моя палатъ; защото много искамъ да съживя погледа си чрѣзъ неговото великолѣпие«.

Кипилъ се поклонилъ низко и отгово-рилъ: »Ето тъкмо тукъ, честитий *царю на врѣмето*, кждѣто ти ошастливявашъ земята съ своитѣ стѣпки и ухото на своя покоренъ служителъ съ своята сладка рѣчь — тукъ се намира той. Мѣстото е добръ избрано, за-щото има просторъ, въздухъ и вода, което нѣщо всѣки архитектъ трѣбва да има най-много прѣдвидъ, когато строи палатъ, за да го направи тѣй красивъ, щото принцовеѣ и царетеѣ, които биха гостували въ него, да се на-

сладятъ и позавидятъ. Мѣстото е тѣй прѣ-лестно, щото, който пѣтникъ мине, ще въз-хвали, и който поетъ види палата, ще се въз-хити и ще го възпѣе!«

Шахпешъ се усмихналъ и проговорилъ: »Да, мѣстоположението е добро и го възхва-лямъ. Сжщо така хваля и мъдростѣта на нашия славенъ поетъ Бусракъ, който е казалъ тия думи: »О, вѣрно е, че кждѣто добро-дѣтельта липсува, тамъ най-добро жилище се отдѣля за нея, и я величаятъ безспирно тамъ, кждѣто тя дума едничка не е произнесла«.

Послѣ Шахпешъ продължилъ: »О Ки-пиле, архитекте мой, покажи ми пълната ху-бостъ на моитѣ зали и покои, и разкрий ми, моля те, прѣимущества на твоя строежъ, за да видя всичко добръ«.

Кипилъ отвърналъ: »Слушамъ и се под-чинявамъ«.

И повелъ Шахпеша низъ едва започна-титѣ разпрѣдѣления, низъ незавършенитѣ дворове, низъ покоитѣ безъ покривъ, и му посочилъ обелискитѣ, които едва наполовина били издигнати, и другитѣ мраморни укра-шения, които били разхвърлени на земята въ безпорядкъ. Думитѣ на царя го смутили много, но Шахпешъ го похвалилъ наново, показалъ се очуденъ отъ знанието му, отъ величието на работата му, отъ бързото из-пълнение, и се присторилъ като че нищо не е забѣлѣзалъ отъ неговата лѣнностъ и прѣ-небрѣжение къмъ работата.